

แผนพัฒนาการเมือง : การกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของประชาชน*

คณะกรรมการปฏิรูปการเมือง*

สภาพปัญหา

การกระจายอำนาจในการปกครองท้องถิ่นของไทยปัจจุบันมีลักษณะที่หลากหลายรูปแบบ โดยไม่จำเป็น นอกจากนี้ยังมีอำนาจหน้าที่รวมทั้งพื้นที่รับผิดชอบซ้ำซ้อนกับราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค องค์กรการปกครองท้องถิ่นยังถูกควบคุมโดยราชการบริหารส่วนกลางมากเกินไป ทำให้ท้องถิ่นขาดอิสระในการดำเนินการและไม่สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นได้ดีเท่าที่ควร

เป้าหมาย

กำหนดรูปแบบองค์กรการปกครองท้องถิ่นให้เหลือน้อยรูปแบบ ลดหรือขจัดความซ้ำซ้อนกับอำนาจส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้ท้องถิ่นมีความเป็นอิสระและมีอำนาจมากขึ้น เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติให้มีประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่

*คัดลอกจากแผนพัฒนาการเมืองของคณะกรรมการปฏิรูปการเมือง (คปท.) ที่มี นายชุมพล ศิลปอาชา เป็นประธาน พ.ศ. 2539

แผนพัฒนาเร่งด่วน

1. ให้กระจายอำนาจการปกครองของตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นมีสิทธิและอำนาจในการปกครองตนเองมากขึ้นและเห็นควรลดบทบาทของส่วนกลางและส่วนภูมิภาคลง โดยมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

ก. ปรับเปลี่ยนรูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปให้มีเพียง 2 รูปแบบ คือ เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนรูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษให้คงไว้เฉพาะรูปแบบในลักษณะของกรุงเทพมหานคร

ข. สนับสนุนและเร่งรัดให้สภาตำบล ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ค. ให้มีสภาจังหวัดรูปแบบใหม่ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนของหน่วยการปกครองท้องถิ่นทุกหน่วยในจังหวัด ทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด และให้ความเห็นชอบในกิจการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งประสานงานและเชื่อมโยงหน่วยการปกครองท้องถิ่นในจังหวัด

แผนพัฒนาระยะยาว

จังหวัดใดมีรายได้ทั้งหมดเพียงพอที่จะบริหารกิจการภายในจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเข้าตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด หากประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งโดยเสียงข้างมากในจังหวัดนั้นมีมติแสดงเจตนารมณ์ที่จะให้มีการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ในลักษณะรูปแบบของกรุงเทพมหานคร (ซึ่งอาจมีการปรับปรุง) ก็ให้ดำเนินการตามเจตนารมณ์นั้นต่อไปได้

องค์การรับผิดชอบ

1. การแก้ไขกฎหมาย โดยคณะรัฐมนตรี รัฐสภา และพรรคการเมือง
2. องค์การประชาชน และประชาชนในท้องถิ่นที่จะเรียกร้องผลักดันอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล

